

מצגת לוועדת גורן

יעקב זכאי, עו"ד (רו"ח)
28/1/2010

מיומנו של דוד בן גוריון

- אני רואה סכנה גדולה בהחלטה שנשלם לכל משפחה 300 לא"י. **לעומת זאת לא דאגתם מה יקרה לאיש אשר יסבול לכל ימי חייו.** אנחנו עומדים בראשית הדברים [...] **אין לנו תקציב, אין אנו מדינה** [...] אני חושב שהצלחת היישוב קודמת לאושר משפחתי ואני חושב לחוסר אחריות לקבל סתם החלטה בלי לקבוע המקור לכסף. [...] אם לא יוצרים את המקור ולא מטילים חובה על כל יהודי בארץ ישראל להשתתף בכך, אלא על התקציב, זה או ייפול על תקציב הביטחון או שיפשטו את הרגל ולא ישלמו לנפגעים. אסור לעשות זאת. [...] אנחנו מכניסים דמורליזציה. [...] **די שהם שיכלו את ילדם, עוד ירמו אותם.**

(מתוך יומנו של דוד בן גוריון משנת 1947 כהבאתו בספר בדרכי שיקום, אגף השיקום במשרד הביטחון -1948
2005, מאת ד"ר דניאל נדב (בהוצאת משרד הביטחון)) בעמוד 22; ההדגשות אינן במקור.

בסיס ההסדר המשפטי של חוקי השיקום

ההסדר המשפטי שבבסיס מערך התשלומים
לנכי הביטוח הלאומי (נכים כלליים) ואחרים
הוא סוציאלי או ביטוחי (נפגעי עבודה), **ואילו**
ההסדר המשפטי שבבסיס חוק הנכים (וחוקי
שיקום אחרים) הוא הסדר של פיצוי המבוסס
על חובה מוסרית של המדינה לנכיה.

בסיס ההסדר המשפטי (המשך)

בג"צ 8487/03 ארגון נכי צה"ל נ' שר הביטחון: קיימים 3 הסדרים המכירים בזכאות נכים לקצבאות ותגמולים:

• הראשון, הסדר של ביטוח נכות כללית, שתכליתו מתן סעד ומבוסס על פרמטרים של צורך ונזקקות (לפי גורמי הכנסה ומשאבים כלכליים);

• השני, הסדר נפגעי עבודה המשלב עקרונות של ביטוח סוציאלי ופיצוי. הסדר שאינו מתנה זכאות בהוכחת צורך כלכלי (אך דורש פגיעה בכושר ההשתכרות);

• השלישי, הסדר של גמלאות קטגוריאליות, ע"פ השתייכות לקבוצה חברתית מוגדרת:

"(...) הסדר הגמלאות של נכי צה"ל הנו הסדר של גימלה קטגוריאלית. בבסיסו עומדת חובתה המוסרית של המדינה כלפי אלו אשר נפגעו בגופם במהלכו של השירות הצבאי ובמסגרת ההגנה על המדינה..."

בסיס ההסדר המשפטי (המשך)

(רע"א 7678/98 דוקטורי ואחר' נ' קצין התגמולים):

"(...) לענין זה אין כל משמעות לאובדן כושר ההשתכרות או אובדן הכנסה, ואין מטרת התגמולים להבטיח רמת קיום מזערית של האדם. הדגש הוא על מגמה לפצות אדם על פגיעתו ללא קשר הכרחי לפגיעה בכושר השתכרותו".

• מכאן, כי כל ההשוואות לנעשה בביטוח הלאומי (רכב, זכאויות אחרות) הינו ערוב מין בשאינו מינו.

תקציב אגף השיקום

האומנם קיימת בעיה תקציבית?

משרד הביטחון מתייחס לתקציבי השיקום כאל תקציבו "הרגיל", על כל המשתמע מכך

- תא"ל משה ליפל, ראש אגף התקציבים דאז במשרד הביטחון (בדיון בוועדת הכספים של הכנסת מיום 18/12/2006) - שיעורו של תקציב השיקום עלה משנות ה-80 עד ימינו משיעור של 3% לשיעור של 8% מסך כל תקציב מערכת הביטחון; קיים רעיון להעביר את תגמולי השיקום ממשרד הביטחון למוסד לביטוח לאומי.

תקציב השיקום כחלק מתקציב הביטחון (המשך)

- **מצגת מנכ"ל לוועדת גורן (3/12/10) – תקציב שיקום**
כנתח מתוך תקציב הביטחון; נתח תגמולים גדול וקשיח;
- **עדות מנכ"ל בוועדת גורן (3/12/10) – אין תקציב מוגדר**
לאגף השיקום; מה שנדרש לתת ניתן. מה שנשאר
בהמשך, הולך להתעצמות, לדברים אחרים; אין תקציב.
הלוואי.

תקציב השיקום כחלק מתקציב הביטחון (המשך)

- בדוח הוועדה לבחינת תקציב הביטחון ("דוח ברודט") ממאי 2007 (עמוד 113), נכתב:

"תקציב זה [תקציב אגפי השיקום – י.ז.] נמצא במגמת גידול מתמדת (הן בשל גידול במספר הזכאים והן בשל גידול בעלויות הטיפול בהם. אלה נובעים בעיקר משחיקה זוחלת בקריטריונים לזכאות ומנגד מהטבות שונות המתווספות מפעם לפעם לכללים לפיהם מבוצעים התשלומים). זו נובעת באופן מובהק מתופעה כלכלית הידועה בשם Ratchet Effect. גידול זה נוגס בתקציב הביטחון השקלי ומקטין את גמישותו, למרות פיצוי חלקי הניתן למשהב"ט ע"י משרד האוצר בכל שנה".

תקציב השיקום כחלק מתקציב הביטחון (המשך)

- עוד המליצה וועדת ברודט, כי הוועדה הציבורית שתוקם, תבחן את אופן החלוקה של החיסכון התקציבי שיווצר כתוצאה מהפעלת הכללים החדשים, והעודף יחולק בין משרד הביטחון לבין זכאי אגף השיקום.
- בהצעת חוק ההסדרים (לשנים 2009 עד 2010) כבר נאמר כי מי שיחליט על חלוקת החסכון יהיה שר הביטחון בעצמו!!

תקציב השיקום כחלק מתקציב הביטחון (המשך)

- אולם, תקציב אגף השיקום הוא תקציב "צבוע".
הוא מיועד על ידי כנסת ישראל, בחוקי התקציב,
לטיפול בנכי צה"ל והמשפחות השכולות. **תקציב**
אגף השיקום ניתן בידי משרד הביטחון בנאמנות
עבור אוכלוסיית הנכים והמשפחות. זה יעודו!

תקציב אגף השיקום לשנת 2008

הצעת תקציב הביטחון לשנת הכספים 2008 - נושאים לא מסווגים

(באלפי ש"ח)

מספר פריט התחייבות	שם פריט התחייבות	הרשאה להתחייב	תקציב מקורי לשנת 2008	תקציב מקורי לשנת 2007
1600	שיקום נכים	62,761	2,648,929	2,650,907
1600/15	תגמולים - נכים	—	1,363,938	1,306,647
1407	נכים			
6056	החזרי תגמולים לנכים - הכנסה	—	—	1,400 (-)
6764	תגמול בסיסי	—	578,713	546,834
6855	רכב - ניידות	—	167,960	166,328
6861	תגמולים לנכים - לפי תקנות טיפול רפואי	—	72,800	62,027
6863	תגמולים לנכים נצרכים	—	262,800	246,399
6864	תגמולים לנכים מחוסרי פרנסה	—	87,400	78,590
6865	שיקום לנכים תגמולים מיוחדים	—	9,327	9,106
6866	שיקום לנכים 10%-19% תשלומי מענקים לנכים	—	48,430	36,543
6867	שיקום לנכים 10%-19% מקדמות למענק לנכים	—	173	1,013
7567	מלחמת לבנון השנייה - תגמול בסיסי	—	40,000	70,000
7600	קצובת הבראה	—	53,337	51,962
7601	מענקים לקיום בתקופת הלימודים	—	18,400	16,379
7602	נסיעות לנכים	—	24,598	22,866

תקציב אגף השיקום לשנת 2008 (המשך)

הצעת תקציב הביטחון לשנת הכספים 2008 - נושאים לא מסווגים

(באלפי ש"ח)

מספר פריט התחייבות	שם פריט התחייבות	הרשאה להתחייב	תקציב מקורי לשנת 2008	תקציב מקורי לשנת 2007
1600/31	שיקום	62,761	638,068	644,179
1407	נכים			
1596	מחקר, תכנון ובדיקות	—	200	403
6057	רכב מכירת רכבים - הכנסה	—	(-) 6,990	(-) 7,961
6063	תרומות החזרים ותרומות בגין הלוואות - הכנסה	—	(-) 3,272	(-) 980
6079	החזר הלוואות - הכנסה	—	(-) 1,081	(-) 1,000
6081	החזר מהבנק בגין הלוואות - הכנסה	—	(-) 1,000	(-) 1,000
6160	סיוע לנכים עזבונות והפחתות אחרות	—	(-) 552	—
6395	מועדונים (ה"ל)	22,384	6,685	7,685
6420	סיוע לנכים מרכז תעסוקתי לנפגעים קשים (ה"ל)	9,000	4,000	4,000
6421	סיוע לנכים מפעל מוגן חירה (ה"ל)	50	50	1,116
6422	רכב טיפול ברכבי נכים במוסכים (ה"ל)	13,909	11,909	10,683
6424	סיוע לנכים דיור מוגן לנכים (ה"ל)	17,418	15,918	16,665
6558	תמיכות שונות שיקום	—	250	270
6602	סיוע לנכים - ביטוח חיים וסיעודי	—	17,000	15,986
6667	מכון לנפגעי ראש ת"א	—	50	524
6670	תמיכות הקצבה לאגוד הנכים/ספורט	—	732	732
6672	תמיכות השתתפות בייצא	—	50	50
6675	תמיכות הקצבה לספריה מרכזית לעיוורים	—	100	100
6678	תמיכות השת"ב באחזקת בית הלוחם-כללי	—	7,324	7,324
6690	רכב - כיסוי היטלים רכב רפואי	—	125,000	119,389
6693	דיור לנכים קשים	—	22,000	21,865
6694	רכב מדינה	—	25,000	27,000
6695	הוצאה לאור ופרסומים	—	230	230
6742	מענק ציוד ביתי	—	15,000	14,834
6747	סיוע לנכים טיפול סוציאלי בנכים	—	23,000	23,026
6751	רכב - סיוע להחלפת רכב רפואי	—	19,502	18,395
6822	סיוע לנכים - דמי חימום וקירור	—	9,583	8,400
6860	רכב - סיוע לרכישת רכב רפואי	—	14,326	12,959
6868	רכב - ביטוח רכבים	—	35,970	33,005
6873	סיוע לנכים - סיוע לדיור	—	3,532	3,532
6874	רכב - סיוע נוסף לרכב רפואי	—	1,945	2,002
6877	דיור התאמת דירה ושכ"ד	—	5,700	5,296
6878	שימוש בכספי עזבונות לנכים	—	494	—
6883	סיוע לנכים דמי ליווי	—	172,000	148,550
7568	מלחמת לבנון השנייה - פעילות שיקום	—	20,000	54,120
7574	סיוע לנכים - טיפול בזכאים - הוצאות שונות	—	4,799	5,586
7603	מענקי רוחה מיוחדים	—	2,660	2,666
7604	מענקים שכ"ל	—	6,500	5,550

תקציב אגף השיקום לשנת 2008 (המשך)

הצעת תקציב הביטחון לשנת הכספים 2008 - נושאים לא מסווגים

(באלפי ש"ח)

מספר פריט התחייבות	שם פריט התחייבות	הרשאה להתחייב	תקציב מקורי לשנת 2008	תקציב מקורי לשנת 2007
7605	מענקים - לימודים - שונות	—	74	67
7606	הלואות - סבסוד הלואות	—	6,730	11,413
7607	מענקים - שכר לימוד לילדי נכים	—	16,000	17,000
7608	מענקים - טלויזיה וטלפון	—	33,083	32,492
7609	מענקים - מענקי מס	—	22,567	21,205
7610	הלואות תקציביות	—	1,000	1,000
1600/32	עובדים בחוזה מיוחד	—	3,160	5,000
1413	עובדים בחוזה מיוחד	—	—	880
4622	מלחמת לבנון השנייה - שכר עובדים בחוזה מיוחד - חוזה	—	3,160	4,120
4816	שכר עובדים בחוזה מיוחד	(15)		
1600/33	טיפול רפואי	—	643,763	695,081
1407	נכים	—	115,000	110,000
6548	ציוד רפואי תרופות	—	52	231
6592	ציוד ביתי שיקומי	—	108,247	110,194
6662	טיפול רפואי	—	1,725	1,824
6663	כסאות גלגלים	—	19,995	21,165
6664	טיפול פסיכיאטרי	—	12,621	17,337
6665	טיפולים פסיכולוגיים	—	18,149	19,199
6691	ועדה רפואית	—	3,902	4,100
6692	חוו"ד רפואית	—	145,000	128,603
6745	סיוע לנכים - עזרת הזולת רפואית	—	44,657	54,358
6759	ציוד רפואי	—	19,900	18,973
6811	טיפול פסיכולוגי	—	46,500	43,731
6815	סיוע - חמי מרפא ובתי מלון	—	13,333	13,791
6817	שירותי רפואה - הוצאות נסיעת נכים לחו"ל	—	10,687	11,047
6818	שירותי רפואה - טיפול רפואי בחו"ל	—	1,022	1,348
6819	העסקת חפאים - היחידה לתגובות קרב	(2)	18,000	14,063
6875	ציוד רפואי - תותבות	—	40,000	100,000
7575	מלחמת לבנון השנייה - ציוד רפואי	—	4,243	4,166
7595	יועצים רפואה ושיקום	—	18,000	17,778
7611	נסיעות לטיפול רפואי	—	1,465	1,350
7612	בקרים על שירותים רפואיים	—	1,000	1,500
7613	מנהלת PTSD	—	265	323
7614	בקרים על טיפול פסיכולוגי	—		

משרד הביטחון מסרב למסור נתונים על הביצוע התקציבי של אגף השיקום (עתירת חופש המידע)

<u>סעיף תקציבי</u>	<u>שם הסעיף</u>	<u>תקציב שאושר</u>	<u>תקציב שבוצע (הוצא)</u>
		<u>ש"ח</u>	<u>ש"ח</u>
<u>1600/15</u>	<u>תגמולים – נכים</u>	<u>1,306,647</u>	[מידע מבוקש]
1407	<u>נכים</u>	<u>1,306,647</u>	[מידע מבוקש]
7567	<u>שינוי כיוון – תגמול בסיסי</u>	70,000	[מידע מבוקש]
6764	<u>תגמול בסיסי</u>	546,834	[מידע מבוקש]
6855	<u>רכב – ניידות</u>	166,328	[מידע מבוקש]
.....			
.....			

משרד הביטחון אינו מעביר לאגף השיקום תקציבים שיועדו לו ע"י כנסת ישראל

•דיון הוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת מיום 13/3/2006
(בהשתתפות רוני מורנו, ראש אגף השיקום וסגנו, ישראל שרון) -

– בדיון הנ"ל נשאלו ראשי אגף השיקום באשר להסכם הקיים בין משרד האוצר למשרד הביטחון משנת 1994, ואשר עניינו פיצוי שנתי מיוחד בסך של 50 מיליון ש"ח (ומעלה) הכלול בתקציב האגף והניתן לו בגין הגידול השנתי הקבוע באוכלוסיות הזכאים (נכי צה"ל ומשפחות שכולות).

– ראש אגף השיקום, מר רוני מורנו, וסגנו, מר ישראל שרון, אישרו כי תקציב זה כלל אינו מגיע לאגף השיקום!!

משרד הביטחון אינו מעביר לאגף השיקום תקציבים שיועדו לו (המשך)

"קובי זכאי:

(...) אם אני זוכר נכון קראתי באיזשהו מקום שיש לכם הסכם עם האוצר שיעבירו לכם 50 מיליון שקל מדי שנה, יש דבר כזה או לא? (...)

ישראל שרון:

אני מכיר דבר כזה אבל הכסף הזה לא מגיע לתקציב אגף השיקום. (...)

ישראל שרון:

תובעים מאיתנו התייעלות, תובעים מאיתנו שנבחן זכויות של נכי צה"ל ואנחנו מבצעים את מדיניות המשרד, זה הכל. לא הפקידים, המשרד דורש מאיתנו ואנחנו מבצעים.

היו"ר מלי פולישוק-בלור:

סלח לי, לא הבנתי.

ישראל שרון:

זה נכון שתקציב הביטחון מפוצה בגין גידול באוכלוסיית הנכים משנת 95 - - -

היו"ר מלי פולישוק-בלור:

אבל התקציב הזה לא מגיע אליכם? הוא מגיע רק למשרד הביטחון?

משרד הביטחון אינו מעביר לאגף השיקום תקציבים שיועדו לו (המשך)

משה (מוץ) מטלון:

הוא חייב להגיע לאגף השיקום גם על פי בכירי האוצר

ישראל שרון:

אני תומך ב"חייב להגיע".

היו"ר מלי פולישוק-בלוך:

אני מבקשת אדוני ראש האגף, תבדוק את ה-50 מיליון האלה לאן הם נעלמו.

רוני מורנו:

אני העליתי את זה בדיון האחרון על התקציב.

היו"ר מלי פולישוק-בלוך:

ומה התשובה שקיבלת?

רוני מורנו:

שאני אגיד תודה שקיבלתי את התקציב שקיבלתי".

בהמשך אף טען סגן ראש אגף השיקום, ישראל שרון, כי התקציב שאושר לאגף השיקום לשנת 2006 קטן יותר מזה של שנת 2005 (בניגוד לנטען בדוח ברודט).

דוגמאות נוספות להתנהלות פסולה של משרד הביטחון בהשלכה על תקציב השיקום

- משרד הביטחון מסתיר זכאויות המפורטות בהוראות מנהליות וחוזרים פנימיים מעיני הנכים והמשפחות השכולות;
- משרד הביטחון מסרב מזה שנים רבות לעגן הוראות מנהליות בחקיקה כדי לחסוך בתקציבו;
- משרד הביטחון מסרב לשלם לנכים תשלומים "רטרואקטיביים" (כביכול מטעמים תקציביים); (עדות ד"ר זנדבנק כדוגמא);
- משרד הביטחון נמנע מלקבוע כללים להיוון זכויות של נכים בנכות עד 19% מטעמי תקציב;
- משרד הביטחון קיזז, שלא כדין, סכום של כ- 165 מליון ₪ מתגמולי הנכים במהלך 57 חודשים ברציפות;
- משרד הביטחון קיצץ בזכאויות נכים לרכב רפואי באמתלה שהוא נזקק לכספים אלה למימון פרוטזות;
- אגף השיקום השתמש בכספי עזבונות שיועדו לטיפול בנכי צה"ל קשים לטובת מטרות הזרות לייעודם;

(העדר) בקרה תקציבית נאותה

• דוח האלוף ורדי (פברואר 2002) המליץ :

- לקיים מעקב שוטף חודשי רציף, לאורך ציר הזמן, אחר ביצוע סעיפי התקציב ולנתח הממצאים.
- סעיפי התקציב, ייערכו ויסווגו בחלוקה לפי סוגי הוצאה או לפי משימות. התכנון והבקרה התקציבית ינוהלו לפי סוגי ההוצאה/המשימות שיקבעו.
- אגף הכספים ישולב במעקב אחר הביצוע הכספי בסעיפי התקציב באמצעות יחידת הפיקוח התקציבי. מעקב אחר קצב הביצוע של סעיפי התקציב יאפשר להתריע בעוד מועד על חריגות/סטיות אפשריות צפויות. הדיווחים על אלו ישולבו במסגרת המעקב החודשי.

(העדר) בקרה תקציבית נאותה (המשך)

- התנהלותו של משרד הביטחון מקבלת ממד מטריד במיוחד נוכח האמור בדברי ההסבר לעיקרי תקציב המדינה לשנים 2009 עד 2010:

"הבקרה והפיקוח האזרחיים על תקציב הביטחון שונים באופן משמעותי מאלו הנעשים בשאר משרדי הממשלה. להבדיל ממשרד רגיל שבו בניית התקציב נעשית במשרד האוצר בתיאום עם המשרדים, וכל שינוי תקציבי במהלך שנת התקציב מאושר על ידי הכנסת, במשרד הביטחון התקציב נבנה במשרד, ורוב השינויים במהלך השנה מאושרים בתוך מערכת הביטחון ומקבלים אישור בכנסת בדיעבד. במצב זה, המערכת האזרחית אינה יכולה לפקח בזמן אמת על השימושים ועל סדרי העדיפויות הנעשים בכספי הציבור".

משרד הביטחון הסתיר
(מנכים ומשפחות שכולות)
הוראות מנהליות המקנות זכאויות

מצגי משרד הביטחון ליועץ המשפטי לממשלה ולכנסת ישראל

- עו"ד נחמה פרלמן, בדיון הוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת (12/10/04): "כל ההטבות שבהוראות הן שקופות וכל אזרח במדינה יכול לעיין בהן, הדברים מוסדרים היטב, **זה נמצא גם באינטרנט**, כך שהדברים גלויים (...). ניתן להביא לכאן את ההוראות כדי שהוועדה תראה במו עיניה. **הדברים מוסדרים היטב, בצורה נכונה, ברורה וכל אזרח יכול לראות את זה**".
- עו"ד סטוביצקי, משנה ליועמ"ש מערכת הביטחון בחו"ד מ-20/2/2005 ליועמ"ש מני מזוז: "**כיום כל ההוראות מפורסמות באתר האינטרנט של המשרד**".

T

מדינת ישראל
משרד הביטחון

רשימת הוראות אגף השיקום

מעודכנת לתאריך 8.11.2004

פרק א. שיקום

מס' הוראה	נושא ההוראה	תאריך עדכון	לפרסום באינטרנט/ הערות
1. _ _	הוראות כלליות		
10.00	נוהל פרסום, עדכון, ביטול הוראה באגף השיקום	1.8.2002	
10.01	התערבות עו"ש עם משפחה שכולה חדשה	1.12.2003	
10.02	טיפול ראשוני בנכה מאושפז באמצעות מקשר לבתי חולים	1.6.2003	√
10.04	טיפול בשארי נכה שנפטר	1.11.90	
10.05	נוהל העברת טיפול בזכאי ממחוז אחד למשנהו	1.1.2004	
10.06	נוהל הודעה על שינוי כתובת	1.7.2003	√
10.07	עריכה, פרסום והפצה של חוברות מידע לזכאים - נכים	1.12.2003	√
10.08	הפעלת חתיקיה המרכזית באגף השיקום	1.6.2004	√
10.09	נוהל העברת הטיפול בנכה חדש לטיפול עובד שיקום	1.11.2003	√
10.10	נוהל עדכון פרטי בנק - נכים	1.3.97	√
10.11	נוהל עדכון פרטי בנק - משפחות שכולות	1.6.98	
10.12	נוהל פתיחת "מספר מוטב" לזיכוי מוטבים בגין משפחה שכולה	1.6.2003	√
10.16	עריכה, פרסום והפצה של חוברות מידע למשפחות שכולות	1.12.2003	√
10.20	תשלום מפרעות לנכים	1.5.2004	√
10.21	תשלום מפרעות למשפחות	1.5.2004	√
11.02	החזר הוצאות למתן שי לאירועים מיוחדים	1.1.99	
11.03	עזבונו, קרנות וצוואות לטובת אגף השיקום	1.1.2004	√
11.04	נוהל דיווחי פטירה - משפחות שכולות	1.9.2003	√
11.05	נוהל דיווחי פטירה - נכים	1.9.2003	√
11.06	מענקים מיוחדים לזכאי אגף השיקום	1.1.99	√
11.07	תעודת היכר וסמל - למשפחות שכולות	1.2.97	
11.08	תעודת היכר - לנכים	1.1.2004	√

מס' הוראה	נושא ההוראה	תאריך עדכון	לפרסו
5. _ _	טיפול וציוד רפואי לנכים		
50. _ _	טיפול רפואי לנכים		
50.01	טיפול רפואי לנכים	1.10.79	
50.02	טיפול רפואי לנכים בחו"ל	1.10.95	
50.03	השתתפות בתשלום ביטוח בריאות ממלכתי- לנכים	1.1.96	✓
50.04	טיפול רפואי לפנים משורת הדין לנכה המתבגר	1.12.2003	✓
50.05	טיפול רפואי לחולי פסיאוריאזיס	1.12.2003	✓
50.07	אספקת מנות דם לנכים	1.8.2003	✓
50.08	טיפול רפואי בערד לחולי קצרת (אסטמה)	1.9.2003	✓
50.12	נסיעת נכה קטוע 2 גפיים תחתונות להתקנת תותבות בחו"ל	1.7.2004	✓
50.13	טיפול רפואי בחמי מרפא	1.12.2003	✓
50.21	טיפול רפואי באמצעות היפטרפיה (רכיבה טיפולית...)	1.9.2004	✓
51. _ _	ציוד רפואי לנכים		
51.01	רכישת ואספקת ציוד רפואי לנכים	1.12.84	
51.04	ציוד עזר לנפגעים קשים	1.5.2000	
51.06	תחזוקת כסאות גלגלים ספורטיביים לנכי צה"ל	1.2.2004	✓
52. _ _	ערעורים		
52.01	ערעור על תחלית הרופא המוסמך המחוזי	1.4.2004	✓
52.02	רופא מרחבי – סמכויות ותפקידים	1.4.2004	✓
53. _ _	תשלומים קבועים		
53.01	דמי נסיעות מטעמים רפואיים לנכים	1.1.94	
53.03	עזרת חזולת – לתקופת זמן קצובה ומוגבלת - מטעמים רפואיים	1.12.2002	✓
53.04	טיפול באיבר זוגי	1.10.2003	✓
53.05	דמי ביגוד	1.6.95	
53.06	ציוד משתחק לנכים	1.12.2000	✓
53.07	נעליים ומענק נעליים לנכים	1.9.95	
53.09	החזקת כלב נחיה לעיוורים	1.6.95	
53.10	עזרת הזולת מטעמים רפואיים תיפקודיים	1.11.2002	✓
53.11	מענק מעליות לנכים	1.6.95	✓
53.13	מענק הבראה לנכים	1.1.99	✓
53.16	הפנייה להבראה מטעמים רפואיים	1.11.2002	✓
53.17	טיפול שיניים לנכים	1.5.2004	✓

רשימת הוראות אגף השיקום

עמוד מס' 4

מס' הוראה	נושא ההוראה	תאריך עדכון	לפרסום באינטרנט/ הערות
54. __	תשלומים לפי החלטה		
54.01	נסיעות לטיפול רפואי ולצרכים רפואיים	1.7.2003	√
54.04	חזמנת מוניות לחסעת נכים	1.7.2003	
56. __	הקצבת מכוניות פרטיות		
56.02	הקצבת רכב רפואי לנכים	1.1.2003	√
56.07	אספקה ותחזוקה של כסאות גלגלים - לנכי צה"ל	1.11.94	עדכון נספח אי' - 23.9.04
6 __	שיקום כלכלי עצמאי, דיור והחזרי מיסים		
60. __	שיקום כלכלי עצמאי		
60.01	חלואאות והמלצות לשיקום כלכלי עצמאי	1.12.93	√
60.02	מענק להחזר תשלום מס קניה - לציד מסחרי	1.10.93	
60.04	תהליך שינוי סטטוס שיקום של נכה ("ביטול שיקום ראשוני")	1.7.2004	√
60.05	סיוע לכיסוי חובות	1.1.99	
60.06	סיוע למימון שכר דירה	1.4.97	
61. __	רכב לשיקום כלכלי		
61.01	מיסים לרכישת רכב לשיקום כלכלי	1.4.98	
61.02	המלצות להקצאת רשיון מונית	1.7.92	
62. __	שיכון ודיור		
62.01	חלואאות לשיכון ודיור לנכים	1.8.2004	√
62.02	דירות בתנאי שכירות	1.4.2000	עדכון עמ' 7 - 23.9.04
62.03	תיקוני דירות / בתים ואחזקותם	1.7.2002	
62.04	חלואאות לשיכון ודיור - לתורים שכולים ואלמנות	1.8.2004	√
62.06	מענקי דיור לאלמנים ואלמנות	1.8.2004	√
62.07	מענקי דיור לנכים	1.8.2004	√
62.08	חלואאות לאלמנות ויתומים לצרכים אישיים והוצאות מיוחדות	1.5.2004	√
62.09	מענק לאלמנה לנישואי ילדיה היתומים	1.10.2003	√
62.10	חלואאות לצרכים אישיים והוצאות מיוחדות לתורים שכולים	1.5.2004	√
62.11	מענק דיור לתורים שכולים	1.8.2004	√

רשימת הוראות אגף השיקום

עמוד מס' 5

מס' הוראה	נושא ההוראה	תאריך עדכון	לפרסום באינטרנט/ הערות
84. __	קצן סוציאלית ושירותי שיקום		
84.01	תשלומים לשירותים סוציאליים - לנכים	1.1.2000	
84.02	תשלומים מהקרן לטיפול סוציאלי - למשפחות שכולות	1.1.99	עדכונים : סעי' 21 ב.מ - 1.3.2002 סעי' 14 מ - 1.4.2002
84.03	מימון טיפול נפשי לנכים	1.9.2003	✓
84.04	החזר הוצאות לבני משפחת נכה מאושפז מהקרן לטיפול סוציאלי	1.9.2003	✓
84.05	מימון חונכות ושעורי עזר לנכים מהקרן לטיפול סוציאלי	1.12.2002	✓
84.06	סידור נכה קשה במוסד סיעודי	1.4.2004	✓
84.07	השמת זכאי בעבודת התנדבות ומימון הוצאות הקשורות בה	1.4.2003	✓
84.08	תיק טיפול פסיכו-סוציאלי בשימוש ע"ש לנכים	1.7.92	
84.09	תיק טיפול פסיכו-סוציאלי בשימוש ע"ש להורים שכולים	1.7.92	
84.10	תיק טיפול פסיכו-סוציאלי בשימוש ע"ש לאלמנות ויתומים	1.7.92	
84.11	סידור נכים ויתומים בדירות מוגנות וחוסטלים	1.11.2003	✓
84.12	הפעלת מועדוני שיקום	1.1.2003	
84.13	הפעלת קבוצות לזכאים	1.5.93	
84.14	הדרכת סטודנטים לעבודה סוציאלית בהכשרה מקצועית	1.9.92	
84.15	הדרכת צוותים של עובדים סוציאליים במחוזות	1.9.2004	✓
84.16	הפעלת מתנדבים לסיוע לזכאים ובני משפחותיהם	1.5.2004	✓
84.17	הפעלת מתנדבים לסיוע בעבודות מינהלה באגף השיקום	1.1.2004	✓
84.18	מימון לטיפול נפשי - משפחות	1.9.2003	✓
84.19	מימון חונכות-מהקרן לטיפול סוציאלי- יתומים	1.12.2002	✓
84.21	מענק הבראה לאחר אסון	1.3.2002	✓
84.22	השתתפות בהוצאות קייטנה וצהרון לילדי נכים P.T.S.D - מהקרן לטיפול סוציאלי	1.12.2002	✓
84.24	נוהל השמת נכה במסגרת תעסוקה מוגנת	1.3.2004	✓
84.26	נוהל השמת יתום שאינו עומד ברשות עצמו במסגרת תעסוקה מוגנת	1.3.2004	✓

הוראות אגף נכים ואגף משפחות והנצחה - הסבר כללי

ה' אדר תשס"ו | 5 במרץ 2006

עבור לאת English |

הוראות אגף נכים ואגף משפחות והנצחה - הסבר כללי

בתיאום ההוראות חוק חופש המידע, התשנ"ח 1998, להעמדת ההחיות מינהליות לעיון הציבור, הנו מעמידים לעיון את רשימת ההוראות אגף נכים ואגף משפחות והנצחה ואת ההוראות כפי שמפורט ברשימה.

ככלל, הוראות המאזכרות ברשימה ואינן מצורפות, מצויות בהליכי עדכון, לאחר השלמת עדכון, תועמדה לעיון גם הוראות אלו.

טרם עיוןך בהוראות נבקש להביא לתשומת ליבך:

- הזכויות המוענקות בהתאם להנחיות המינהליות הן זכויות הניתנות בהתאם ובנוסף לזכויות המוקנות על פי חוקי השיקום והתקנות.
- ההנחיות המינהליות מתעדכנות מעת לעת. החומר העומד לעיוןך כולל את נוסח ההוראה האחרון שפורסם. לידעיתך, ייתכן שלללי הזכאות או אופן הטיפול של הוראה כלשהי שנוו וההוראה נמצאת בתהליך עדכון/ הפצה.
- לתשומת ליבך כי זכות המוקנית על פי הוראה, ביננת מהמועד הקבוע בהוראה וזו ייתכן שטרם נכנסת הנחיה לתוקף הייתה הנחיה מינהלית שונה. לפיכך, לא ניתן להסיק תחולה רטרואקטיבית של הטבה מסוימת, המוענקת על פי הוראת אגף השיקום.
- בהוראות משרד הביטחון אשר הועמדו לעיון הציבור ניתן לעיין בדף הנחיות בנושא שרות לציבור
- לידעיתך כי במחוזות אגף נכים ואגף משפחות והנצחה ובמסלולי לפניות ותלונות הציבור עומד לעיון קובץ הנחיות מנהליות.

הוראות אגף נכים ואגף משפחות והנצחה :

- **הוראות כלליות**
- **הכרת זכויות**
- **וועדות רפואיות - קביעת דרגת נכות**
- **תגמולים ומענקים נלווים**
- **טיפול וצייד רפואי לבנים**
- **שיקום כלכלי, עצמאי, דיור והחזר מסיס**
- **השמה והכשרה מקצועית**
- **הטבות שונות**
- **קרן סוציאלית ושירותי שיקום**
- **תגמולים מיוחדים**
- **הטבות כלליות**
- **הוראות הנצחה**

מיקום

ה' רקע היסטורי

4 אגף שיקום נכים

« אגף משפחות והוצאה

4 הטיפול במשפחות השכולות

← תחומי סיוע נוספים

© כל הזכויות שמורות. אין להעתיק או לשכפל את המאמר זה.

הבחירות אגף שיקום וג'ים
ואגף משפחות והנצחה

4. תוצאות כלליות

• הכרת זכויות

4 ועדות רפואיות

◀ תמלוגים ומענקים כלואים

4 טיפול וציוד רפואי לנכים

שיקום כלכלי עצמאי, דיור
והחזרי מיסים

4 השמה והכשרה מקצועית

« הטבות שונות

קרן סוציאלית ושירות
שיכון

4. מנתולים מיוסדים

4. בחינות בלשית

4. הראיות המצטברות

אגף ביטחוני חברתי

אתר חיילים מאוחרים

טיפול וציד רפואי לגנים

ההוראת בפורמט PDF ניתנת לצפייה והדפסה באמצעות תוכנת Acrobat Reader

ע"י לחיצה על הסמל

ככלל, הוראות הפאזוכרות ברישימה שילן מצופות, מציזות בלילי ערסן, לאתר השלמת ערסון, תעמדתה לעין גם הוראות אל, ניתן לראותן כמסבר בדף הוראות אגף השיקום - מסבר כלל

מספר הזרעה	שם	PDF
	טיפול רפואי לנכים	
50.01	טיפול רפואי לנכים	
50.02	טיפול רפואי לנכים בחו"ל	
50.03	השתתפות בתשלום ביטוח בריאות ממלכתי - לנכים	
50.04	טיפול רפואי לפני משורת הדין לנכה המתבגר	
50.05	טיפול רפואי לחולי פסיכיאטרים	
50.07	אספקת ממת דם לנכים	
50.08	טיפול רפואי בערד לחולי קצרת (אסטמה)	
50.12	נסיעת נכה קטוע 2 נפיים תחתונות להתקנת תותבות בחו"ל	
50.13	טיפול רפואי בחמי מרפא	
50.21	טיפול באמצעות היפותרפיה (רכיבה טיפולית על סוסים)	
	ציד רפואי לנכים	
51.01	רכישת ואספקת ציד רפואי לנכים	
51.04	ציד עזר לצפנעים קשים	
51.06	תחזוקת כסאות גלגלים ספורטיביים לנכי צה"ל	
	ערעורים	
52.01	ערעור על החלטת הרופא המומחך המחוזי	
52.02	רופא מרחבי - סמכויות ותפקידים	
	תשלומים קבועים	

		דמי נסיעות מטעמים רפואיים לנכים	53.01
		עזרת הזולת - לחקופת זמן קצובה וסובלית - מטעמים רפואיים	53.03
		טיפול באיבר זוגי	53.04
		דמי ביגוד	53.05
		ציד משתחק לנכים	53.06
		נעליים ומענק נעליים לנכים	53.07
		החזקת כלב מזהה לעיוורים	53.09
		עזרת הזולת מטעמים רפואיים תפקודיים	53.10
		מענק מעליות לנכים	53.11
		מענק הבראה לנכים	53.13
		הפנייה להבראה מטעמים רפואיים	53.16
		טיפול שיניים לנכים	53.17
		תשלומים לפי החלטה	
		נסיעות לטיפול רפואי ולצרכים רפואיים	54.01
		הקצבת מכונות פרסית	
		רכב רפואי ורכב רפואי המשמש לשיקום נכי צה"ל	56.02
		אספקה מתחזקה של כסאות גלגלים - לנכי צה"ל	56.07

מדינת ישראל
משרד הביטחון - אגף משפחות והנצחה

רשימת הוראות אגף משפחות והנצחה

מעודכנת לתאריך 1.2.05

מס' הוראה	נושא ההוראה	תאריך עדכון	לפרסום באינטרנט/ הערות
1_ _	הוראות כלליות		
*10.00	נוהל פרסום, עדכון, ביטול הוראה באגף השיקום	1.8.2002	
10.01	התערבות עו"ש עם משפחה שכולה חדשה	1.12.2003	
*10.05	נוהל העברת טיפול בזכאי ממחוז אחד למשנהו	1.1.2004	
*10.06	נוהל הודעה על שינוי כתובת	1.7.2003	✓
*10.08	הפעלת התיקיה המרכזית באגף השיקום	1.6.2004	✓
10.11	נוהל פתיחת חשבון בנק - משפחות שכולות	1.11.2004	✓
10.12	נוהל פתיחת "מספר מוטב" לזכוי מוטבים בגין משפחה שכולה	1.6.2003	✓
10.16	עריכה, פרסום והפצה של חוברות מידע למשפחות שכולות	1.12.2003	✓
10.21	תשלום מפרעות למשפחות	1.5.2004	✓
*11.03	עובונות, קרנות וצוואות לטובת אגף השיקום	1.1.2004	✓
11.04	נוהל דיווחי פטירה - משפחות שכולות	1.9.2003	✓
*11.06	מענקים מיוחדים לזכאי אגף השיקום	1.1.99	✓
11.07	תעודת היכר וסמל - למשפחות שכולות	1.2.97	
11.09	החזר הוצאות למתן שי לאירועים מיוחדים - משפחות שכולות	1.12.2004	✓
*12.00	חקירות	1.6.97	
*12.01	ספקי האגף שהם קרובי משפחה של עובדי אגף השיקום	1.1.2002	
*13.01	מלגות להשתתפות ו/או מימון מחקרים בתחום השיקום	1.6.2004	✓
*15.00	הביקורת הפנימית באגף השיקום	1.7.87	

* המובנית מסמנת הוראות שצריכות להופיע גם בקובץ ההוראות של אגף משפחות והנצחה וגם בקובץ הוראות אגף שיקום נכים.

מס' הוראה	נושא ההוראה	תאריך עדכון	לפרסום באינטרנט/ הערות
6_ _ _	שיקום כלכלי עצמאי, דיור והחזרי מיסים		
60_ _ _	שיקום כלכלי עצמאי		
*60.01	הלוואות והמלצות לשיקום כלכלי עצמאי	1.12.93	✓
*60.02	מענק להחזר תשלום מס קניה – לצידוד מסחרי	1.10.93	
*60.05	סיוע לכיסוי חובות	1.1.99	
60.07	סיוע למימון שכר דירה להורים שכולים ואלמנות	1.1.2005	✓
61_ _ _	רכב לשיקום כלכלי		
*61.01	מיסים לרכישת רכב לשיקום כלכלי	1.4.98	
*61.02	המלצות להקצאת רשיון מונית	1.7.92	
62_ _ _	שיכון ודיור		
*62.02	דירות בתנאי שכירות	1.4.2000	
*62.03	תיקוני דירות / בתים	1.12.2004	
62.04	הלוואות לשיכון ודיור - להורים שכולים ואלמנות	1.8.2004	✓
62.06	מענקי דיור לאלמנים ואלמנות	1.8.2004	✓
62.08	הלוואות לאלמנות ויתומים לצרכים אישיים והוצאות מיוחדות	1.5.2004	✓
62.09	מענק לאלמנה לנישואי ילדיה היתומים	1.10.2003	✓
62.10	הלוואות לצרכים אישיים והוצאות מיוחדות להורים שכולים	1.5.2004	✓
62.11	מענק דיור להורים שכולים	1.8.2004	✓
65_ _ _	וועדות ערעור		
*65.01	וועדת ערעורים עליונה	1.9.93	
67_ _ _			
67.01	סיוע לרכישת רכב לשימוש אישי או קלנועית להורים שכולים	1.10.98	✓
67.02	סיוע לרכישת רכב לשימוש אישי לאלמנות ולהורים שכולים שאין ברשותם רשיון נהיגה	1.4.96	✓

מס' הוראה	נושא ההוראה	תאריך עדכון	לפרסום באינטרנט/ הערות
21._._	הוראות כלליות		
210.00	הודעה על חלל והפצתה	1.1.97	√
210.01	פתיחת תיקי חללים	1.7.92	
210.02	הסעת מש' שכולות לאזכרות ולהתייחדות	1.1.97	
210.03	טיפול במצבה של נכה צה"ל שנפטר והשתתפות בהוצאות אבל ואזכרות	1.7.92	
210.04	השתתפות בהוצאות אבל להורים שכולים ואלמנות	1.1.2001	√
210.05	הסעות מש' שכולות לבתי קברות צבאיים ארעיים	1.1.97	
210.06	הכנת ספר "יזכור"	1.1.97	
210.07	הוצאת ספר "גווילי אש"	1.1.97	
210.09	השתתפות בהוצאות אזכרה שנתית להורים שכולים ואלמנות	1.5.2000	
210.12	נוהל הכנת מעטפה ובול ליום הזיכרון *** הוראה מבוטלת***	1.12.2004	
211._._	הוצאות ע"י קציני ערים		
211.01	הוצאות הקשורות בנפגעים (חללים ופצועים קשה) ע"י קציני ערים	1.8.93	
212._._			
212.01	השתתפות בהוצאות רכישת חלקת קבר עבור הורים שכולים/ אלמנות	1.9.2001	√
22._._	בתי קברות ואנדרטאות		
220.01	מצבה לחללים	1.5.2000	√
220.02	בתי קברות – תכנון, פיקוח ואחזקה *** הוראה מבוטלת	1.11.2004	
220.03	בתי קברות ואנדרטאות-ביקורת מינהלית+נספח	1.4.70	
220.04	רכישת ציוד יעודי + נספח	1.5.85	
220.05	עבודות בינוי בבתי קברות צבאיים, חלקות צבאיות ואנדרטאות שבטיפול היחידה להנצחת החייל	1.11.2004	√
221._._	הנצחות		
221.01	מענק השתתפות בהנצחה פרטית	1.1.2001	√
221.02	השתתפות במענק תמיכה להנצחה קבוצתית של חללי מערכות ישראל	1.6.2000	√

הוראות כלליות

ההוראות בפורמט pdf וניתנות לצפייה והדפסה באמצעות תוכנת Acrobat Reader ע"י לחיצה על . כלל, ההוראות המאזכרות ברשימה ואינן מצורפות, מצויות בתהליך עדכון. לאחר השלמת עדכון, תועמדה לעיון גם הוראות אלו. כמו כן ניתן לעיין בהסבר כללי על מהות ההוראה כפי שמופיע ברשימה.

- [וועדות רפואיות](#)
- [הוראות שע"ח](#)
- [הוראות הנצחה](#)
- [הטבות שונות](#)
- [הטבות כלליות](#)
- [קרן סוציאלית ושרותי שיקום](#)
- [שיקום כלכלי עצמאי, דיור](#)
- [והחזרי מיסים](#)
- [השמה והכשרה מקצועית](#)
- [תגמולים ומענקים כלולים](#)
- [הכרת זכויות](#)
- [הוראות כלליות](#)

מס' הוראה	נושא ההוראה	PDF
10.00	נוהל פירסום, עדכון, ביטול הוראה באגף השיקום	הסבר
10.01	התערבות עו"ש עם משפחה שכולה חדשה	הסבר
10.05	נוהל העברת טיפול בזכאי ממחוז אחד למשנהו	הסבר
10.06	נוהל הודעה על שינוי כתובת	הסבר
10.08	הפעלת התיקיה המרכזית באגף השיקום	הסבר
10.11	נוהל פתיחת חשבון בנק-משפחות שכולות	הסבר
10.12	נוהל פתיחת "מספר מוטב" לזיכוי מוטבים בגין משפחה שכולה	הסבר
10.16	עריכה, פירסום והפצה של חוברות מידע למשפחות שכולות	הסבר
10.17	היסעים לחברי ועדות באגף משפחות והנצחה	הסבר
10.21	תשלום מפרעות למשפחות	הסבר
11.03	עזבונו, קרנות וצוואות לטובת אגף משפחות והנצחה	הסבר
11.04	נוהל דיווחי פטירה -משפחות שכולות	הסבר
11.06	מענקים מיוחדים לזכאי האגף	הסבר
11.07	תעודת היכר וסמל למשפחות שכולות	הסבר
11.09	החזר הוצאות למתן שי לאירועים מיוחדים-משפחות שכולות	הסבר
12.01	ספקי האגף שהם קרובי משפחה של עובדי אגף השיקום	הסבר
13.01	מלגות להשתתפות ו/או מימון מחקרים בתחום השיקום	הסבר
15.00	הבקרה והטיפול בפניות הציבור באגף משפחות והנצחה	הסבר
86.02	אישור לצורך הגשת בקשה להנחה במס רכישה	הסבר

י"ב שבט תש"ע | 27 ינואר 2010

דף הבית | על האגף | פניות הציבור | ספר טלפונים | יום הזיכרון | צור קשר | שאלות נפוצות

אגף
משפחות הנצחה

מדינת ישראל
משרד הביטחון

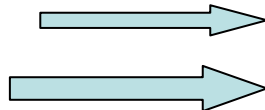
הורים שכולים | אלמנות | יתומים | אחים שכולים | משפחות בחו"ל | הוראות | טפסים | הדעות וטקסים | אשנב אישי
הוראות כלליות | הכרת זכויות | תגמולים ומענקים נלווים | השמה והכשרה מקצועית | שיקום כלכלי עצמאי, דיור והחזרי מיסים | קרן סוציאלית ושרותי שיקום | הטבות כלליות | הטבות שונות | הוראות הנצחה | הוראות שע"ח | ועדות רפואיות

הוראות הנצחה

ההוראות בפורמט pdf ניתנות לצפייה והדפסה באמצעות תוכנת Acrobat Reader ע"י לחיצה על . ככלל, ההוראות המאזכרות ברשימה ואינן מצורפות, מצויות בתהליך עדכון. לאחר השלמת עדכון, תועמדה לעיון גם ההוראות אלו. כמו כן ניתן לעיין בהסבר כללי על מהות ההוראה כפי שמופיע ברשימה.

- [וועדות רפואיות](#)
- [הוראות שע"ח](#)
- [הוראות הנצחה](#)
- [הטבות שונות](#)
- [הטבות כלליות](#)
- [קרן סוציאלית ושרותי שיקום](#)
- [שיקום כלכלי עצמאי, דיור והחזרי מיסים](#)
- [השמה והכשרה מקצועית](#)
- [תגמולים ומענקים נלווים](#)
- [הכרת זכויות](#)
- [הוראות כלליות](#)

מס' הוראה	נושא ההוראה	PDF
210.00	הודעה על חלל והפצתה	הסבר
210.01	פתיחת תיקי חללים	הסבר
210.05	הסעות משפחות שכולות לבתי קברות צבאיים ארעיים	הסבר
210.04	השתתפות בהוצאות אבל להורים שכולים ואלמנות	הסבר
210.03	טיפול במצבה של נכה צה"ל שנפטר והשתתפות בהוצאות אבל ואזכרות	הסבר
220.03	בתי קברות ואנדרטאות - ביקורת מינהלית +נספח	הסבר
261.01	הבאת מש' שכולות ומש' מאושפזים מחו"ל ו/או נסיעתם לחו"ל	הסבר
221.01	מענק השתתפות בהנצחה פרטית	הסבר
240.01	חקיקה והצבת מצבות לחללי צה"ל	הסבר
220.04	רכישת ציוד יעודי + נספח	הסבר
220.05	עבודות בינוי בבתי קברות צבאיים, חלקות צבאיות ואנדרטאות שבטיפול היחידה להנצחת החייל	הסבר
270.01	שי ליתומים של חללי מערכות ישראל	הסבר
210.09	השתתפות בהוצאות אזכרה שנתית להורים שכולים ואלמנות	הסבר
210.06	הכנת "ספר יזכור"	הסבר
210.07	הוצאת ספר "גיוילי אש"	הסבר
220.01	טיפול בבניית מצבה צבאית	הסבר
211.01	הוצאות הקשורות בנפגעים (חללים ופצועים קשה) ע"י קציני ערים	הסבר
240.02	מקום קבורה לחללי צה"ל	הסבר
210.02	הסעת משפחות שכולות לאזכרות ולהתייחדות	הסבר
212.01	השתתפות בהוצאות רכישת חלקת קבר עבור הורים שכולים/אלמנות	הסבר
221.02	השתתפות במענק תמיכה להנצחה קבוצתית של חללי מערכות ישראל	הסבר

י"ב שבט תש"ע | 27 ינואר 2010

דף הבית על האגף פניות הציבור ספר טלפונים יום הזיכרון צור קשר שאלות נפוצות

אגף משפחות הנצחה

מדינת ישראל
משרד הביטחון

הורים שכולים | אלמנות | יתומים | אחים שכולים | משפחות בחו"ל | הוראות טפסים | הודעות וטקסים | אשכנזי אישי
הוראות כלליות | הכרת זכויות | תגמולים ומענקים גלויים | השמה והכשרה מקצועית | שיקום כלכלי עצמאי, דיור והחזרי מיסים | קרן סוציאלית ושרותי שיקום
| הטבות כלליות | הטבות שונות | הוראות הנצחה | הוראות שע"ח | וועדות רפואיות

שיקום כלכלי עצמאי, דיור והחזרי מיסים

ההוראות בפורמט pdf וניתנות לצפייה והדפסה באמצעות תוכנת Acrobat Reader ע"י לחיצה על .
כללל, ההוראות המאזכרות ברשימה ואינן מצורפות, מצויות בתהליך עדכון.
לאחר השלמת עדכון, תועמדה לעיון גם ההוראות אלו.
כמו כן ניתן לעיין בהסבר כללי על מהות ההוראה כפי שמופיע ברשימה.

וועדות רפואיות
הוראות שע"ח
הוראות הנצחה
הטבות שונות
הטבות כלליות
קרן סוציאלית ושרותי שיקום
שיקום כלכלי עצמאי, דיור
והחזרי מיסים
השמה והכשרה מקצועית
תגמולים ומענקים גלויים
הכרת זכויות
הוראות כלליות

מס' הוראה	נושא ההוראה	PDF
60.01	הלוואות והמלצות לשיקום כלכלי עצמאי	הסבר
60.02	מענק להחזר תשלום מס קניה-לציוד מסחרי	הסבר
60.05	סיוע לכיסוי חובות	הסבר
60.07	סיוע למימון שכר דירה -להורים שכולים ולאמנות	הסבר
61.01	מיסים לרכישת רכב לשיקום כלכלי	הסבר
61.02	המלצות להקצאת רישיון מונית	הסבר
62.02	דירות בתנאי שכירות	הסבר
62.03	תיקוני דירות /בתים	הסבר
62.04	הלוואות לשיכון ודיור -להורים שכולים ולאמנות	הסבר
62.06	מענקי דיור לאלמנים ולאמנות	הסבר
62.08	הלוואות לאלמנות ויתומים לצרכים אישיים והוצאות מיוחדות	הסבר
62.09	מענק לאלמנה לנישואי ילדיה היתומים	הסבר
62.10	הלוואות לצרכים אישיים והוצאות מיוחדות - להורים שכולים	הסבר
62.11	מענקי דיור להורים שכולים	הסבר
65.01	וועדת ערעורים עליונה	הסבר
67.01	סיוע לרכישת רכב לשימוש האישי של הורים שכולים	הסבר
67.02	סיוע לרכישת רכב לשימוש אישי-לאמנות ולהורים שכולים שאין ברשותם רישיון נהיגה	הסבר
67.05	סיוע במימון רכישת קלנועית להורים שכולים	הסבר
67.06	סיוע במימון רכישת קלנועית לאלמנה	הסבר

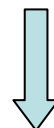

מר קותי מור בלשכת עו"ד (14/1/2009)

4. אתר האינטרנט: מבקשים לסיים עדכון ההוראות באתר האינטרנט, זהו כלי חשוב גם

לנכים וגם לעורכי הדין.

סיכום סמנכ"ל ור' האגף:

הוראות האגף פתוחות לציבור, חלקן מפורסמות באתר האינטרנט.

אגף השיקום נמצא בעיצומו של תהליך עדכון ההוראות בתיאום עם אנ"צ. עם סיום

תהליך העדכון, יפורסמו כל ההוראות באתר האגף.

חוברת הזכויות

- על פי הוראה 10.07 על אגף השיקום לפרסם חוברת זכויות (כללית) לנכים מדי שנתיים לפחות וחוברת יעודית לרכב רפואי.
- במשך 30 שנים עד שנת 2008, פורסמו 5 חוברות. בממוצע אחת ל- 6 שנים (1989, 1994, 1996, 1998, 2002) חסרות ומטעות.
- בחודש יולי 2007 בוועדה לביקורת המדינה בכנסת התחייב ראש אגף השיקום, מר מורנו, לפרסם חוברת זכויות בתוך חודש (היא כבר כמעט גמורה).
- רק ב- יולי 2008 לאחר מכתב התראה לפני הגשת עתירה מנהלית פורסמה חוברת זכויות. חסרה ומטעה אף היא.

עיגון בחקיקה של הוראות מנהליות המקנות זכאויות לנכים

**משרד הביטחון אינו מקיים את המלצות דוח
ורדי, הוראת היועץ המשפטי לממשלה
והתחייבויות שלו עצמו**

ועדת יריב (יולי 1975)

חלק מהשירותים וההטבות אינם מוגשים לנכים בתוקף
הוראות חוק ותקנות [...]אלא] על פי שיקול דעת של
עובדים בדרגים שונים [...]מצב זה אינו עולה [...]עם
סדרי מנהל ציבורי תקין. נוסף לכך מצב זה פותח פתח,
ולעתים אף מעורר חלק מציבור הנכים להפעיל השפעה
ולחץ על הפקידים המחליטים.

[מתוך בדרכי שיקום, אגף השיקום במשרד הביטחון 1948-2005, מאת ד"ר דניאל נדב (בהוצאת משרד
הביטחון) בעמוד 153]

ממצאי דוח ורדי (פברואר 2002)

- חלק מהוראות האגף מנוסחות בעמימות ובחוסר בהירות, ובכך יוצרות כר נוח להפעלת לחצים ע"י זכאים וגורמים פנימיים וחיצוניים לצורך מתן הטבה.
- נטען בפנינו כי מספר הנחיות והוראות פורסמו באגף ע"י הפצת חוזרים ומכתבים, ואף ע"י הוראות שניתנו בע"פ, ללא סמכות, וללא תיאום מלא עם כלל הגורמים באגף. להוראות מעין אלו אין בסיס נורמטיבי מספיק ואין להן מקום.
- הוראות האגף ונהליו [...] הם אלו שקובעים בפועל את מירב ההטבות הניתנות לזכאים [...] יש לתת גושפנקא חוקית מלאה לכל הוראות האגף הקיימות [...] [ו] להקים במטה האגף גוף שיהיה אחראי לעריכת הוראות ונהלים ולקבוע נוהל מסודר לעבודת המטה בתחום החקיקה".

המלצות דוח ורדי מפברואר 2002

- יש לרענן ולחדש את חקיקת השיקום הבסיסית, לרבות חוק הנכים, חוק המשפחות והתקנות על פיהם, ולהתאימם לתפיסת השיקום ולמערכת השיקום הקיימת במציאות העכשווית;
- יש להעלות חלק מההוראות ונהנהלים לרמת חקיקת משנה (ואף חקיקה ראשית), וחלק לרמת הוראת משרד (...);
- יש לפעול למתן גושפנקא חוקית מלאה לכל הוראות האגף הקיימות ע"י מתן הסמכה מפורשת בחוק ובתקנות לקביעת זכאויות והטבות לזכאי האגף כמו גם לדרך פרסומן, ניהולן והבקרה עליהן;
- יש להגדיר ולקבוע בהוראות המשרד כללים לסמכות האגף למתן הוראות.

דיון בוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת מיום 12/10/2004

• היועץ המשפטי לממשלה מר מני מזוז:

"השאלה מי צריך לקבל חלוקת משאבים צריכה להתקבל בחקיקה על-ידי הכנסת ולא כהחלטה פקידותית פנימית. לא מדובר פה בזוטות, לא מדובר בקופה קטנה באמת אלא בקופה מאוד גדולה. יכול להיות שיש הצדקה לתת את כל ההטבות, את רובן או את חלקן, אבל ההחלטה לא יכולה להתקבל כהחלטה אדמיניסטרטיבית פנימית. זאת היתה ההערה הפורמלית שלי והבעתי ספק רב האם לגיטימי כל מנגנון ההטבות לפנים משורת הדין".

דיון בוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת

מיום 12/10/2004 (המשך)

- עו"ד נחמה פרלמן, היועצת המשפטית של אגף השיקום -
"כל ההטבות שבהוראות הן שקופות וכל אזרח במדינה יכול לעיין בהן. מבחינה זו הדברים נעשים בצורה הולמת. (...)
ניתן להביא לכאן את ההוראות כדי שהוועדה תראה במו עיניה. הדברים מוסדרים היטב, בצורה נכונה, ברורה וכל אזרח יכול לראות את זה. זה נמצא גם באינטרנט כך שהדברים גלויים. הייעוץ המשפטי, מיוזמתו, רוצה להכניס חלק ממהטבות הכבודות לתקנות כמו דיור, רכב רפואי ואנחנו נמצאים כל הזמן בשלבים של עשייה".

חוות דעת עו"ד סטוביצקי ליועץ המשפטי לממשלה מיום 20/2/2005

- כבר ב-1985 החליט היועמ"ש למערכת הביטחון כי כל ההטבות בהוראות הפנימיות יעברו למסגרת של תקנות, אלא שהמלצה זו נדחתה ע"י הגורמים המוסמכים שסברו שהדבר מהווה סיכון בשל ההשלכות התקציביות והשפעות הרוחב הטמונות בכך. נציג את"ק: עיגון בתקנות יפעל כבורמנג ויהיה צורך בהקצאה תקציבית גדולה בהרבה;
- הסוגיה נבחנה שוב בתחילת שנות ה-90. גם אז נדחתה הטענה שיש לעגן ההטבות בתקנות (או בחוק) בשל החשש להשלכה תקציבית רחבת היקף;

חוות דעת עו"ד סטוביצקי ליועץ המשפטי לממשלה מיום 20/2/2005 (המשך)

• אך הוחלט להעלות "מדרגה". נקבע נוהל המשמש "תחליף" לעיגון בתקנות:

- יהיה להטבה עגון תקציבי מתאים עפ"י חוקי התקציב.
- הצורך בהטבה יבחן ע"י דרג מתאים באגף ובמשרד הביטחון וההוראה תיחתם ע"י הגורמים המוסמכים באגפים השונים.
- לאחר שיתקבל אישור השר, תעוגן ההטבה בהוראות מתאימות. על ההטבה החדשה להיות מובאת גם לידיעת אוכלוסיית השיקום (כיום כל ההוראות מפורסמות באתר האינטרנט של המשרד).

חוות דעת עו"ד סטוביצקי ליועץ המשפטי לממשלה

מיום 20/2/2005 (המשך)

- לאחרונה נעשית עבודת מטה באגף השיקום **למיפוי ההטבות**, כאשר כל הטבה חדשה שלה משמעות כספית מעוגנת מפורשות בהוראות לאחר אישור השר או תעוגן בחוק. **עבודה זו אמורה להסתיים בתוך חודשים ספורים** (צורף מכתב סגן ראש אגף השיקום בעניין זה);
- [אולם] עמדת אגף השיקום היא שעיגון ההטבות הקיימות, כולן או חלקן, יביא למשמעויות כספיות מפליגות... וכי עדיף להסמיר את שר הביטחון להעניק הטבות לנכי צה"ל בהוראות פנימיות של אגף השיקום...
- כל ההטבות, לרבות אלה ע"פ הוראות פנימיות מעוגנות תקציבית. בהסכם משנת 94 עם משרד האוצר קיים פרוט מדויק של 124 סעיפי תקציב וסכומם, כולל סעיפים המתייחסים להטבות ע"פ הור' האגף.

מכתבו של מר אריאל כהאן, עוזר היועץ המשפטי לממשלה,
בשם היועמ"ש, מיום 19/7/2005

- סך הזכאויות הניתנות באמצעות אגף השיקום וועדת ל' שלא באמצעות החוק והתקנות, יוצר מערכת הטבות מסועפת, מפורטת ומשוכללת, ממוסדת וקבועה, אשר עומדת בצד החקיקה, מעניקה שורה של הטבות ובהיקפים משמעותיים. מתן הטבות ומענקים שלא לפי חוקי השיקום או תקנות מכוחם, מעורר קושי משפטי מהותי...
- לא למותר לציין כי מערכת הטבות החסד בהיקפה זה, המופעלת באמצעות אגף השיקום וועדת ל', קיימת, למיטב ידיעתנו, אך במשרד הביטחון ולא בשום יחידה שיקומית אחרת, כגון המוסד לביטוח לאומי.. עובדה זו יכולה להעלות טענות קשות של אפליה ואבחנה לא ראויה, ככל שהסדרים אלה אינם מוסדרים בחקיקה.

מצגי משרד הביטחון לעניין עיגון בחקיקה

- בפני וועדת ברודט (27/2/2007):
- החלה עבודה מקיפה שמטרתה עיגון סמכות למתן הטבות הניתנות כיום על פי הוראות האגף ומעבר לקבוע בחוק, זאת לאור הוראות היועץ המשפטי לממשלה.
- **עיגון ההטבות בחקיקה נועד לשקף מצב קיים**, ליצור "פלטפורמה" לשינויים, ככל שיידרשו בהמשך, ולהגביר את השקיפות והיציבות של ההטבות מול אוכלוסית הזכאים.
- אנו נמצאים כיום בעיצומו של שלב ראשון של תהליך החקיקה הכולל טיוטה ראשונה של כל תיקוני החקיקה הנדרשים. **שלב זה יסתיים תוך שנה לכל היותר.**

מצגי משרד הביטחון לעניין עיגון בחקיקה (המשך)

- עו"ד פרלמן בוועדה לביקורת המדינה (23/7/2007)

התחילה עבודה מקיפה וגדולה לעיגון ההטבות... המהלך הזה התחיל לפני יותר משנה ואנחנו עוסקים **ועד היום זה כמעט הושלם** בסט של פרויקט החקיקה שבא לעגן גם את ההטבות וגם את המעמד של ועדת ל' בחקיקה ובתקנות.

[ולשאלת ח"כ אורלב - מתי הפרויקט הזה יסתיים]

שלב א' מושלם... **שלב א' של הכנת הטיוטה של תזכיר החוק מוכן... אנחנו מעבירים את זה לתגובות הארגונים ולמשרד המשפטים.** אני מקווה שבשנה הקרובה זה יסתיים, אבל אני לא יכולה לתת תאריך מוגדר. אנחנו השלמנו את השלב הקשה ביותר של מיפוי ההטבות.

מצגי משרד הביטחון לעניין עיגון בחקיקה (המשך)

מכתב היועץ המשפטי למערכת הביטחון, אחז בן ארי, ליו"ר ארגון
נכי צה"ל (2/9/2008):

"אבקש להודיעך, כי בימים אלה אנו מכינים תיקוני חקיקה המיועדים
לעגן את מערכת ההטבות הניתנת לנכי צה"ל ולמשפחות שכולות.
העבודה כוללת תיקוני חקיקה ראשית, שייצרו את מקור הסמכות
למתן ההטבות, ובשלב שני הכנת תקנות מכוחה של החקיקה
הראשית המתוקנת. אנו נעביר לכם להערות לפני קידום הליכי
החקיקה (...).".

מצגת מר קותי מור בוועדת גורן (3/12/2009)

עיגון הטבות הניתנות מכוח הוראות בחקיקה

המטרה: הכול בחקיקה

- החלה עבודה מקיפה שמטרתה עיגון סמכות למתן הטבות הניתנות כיום על פי הוראות האגף ומעבר לקבוע בחוק, זאת לאור הנחיית היועץ המשפטי לממשלה.
- עיגון ההטבות בחקיקה נועד לשקף מצב קיים, ליצור "פלטפורמה" לשינויים, ככל שיידרשו בהמשך, ולהגביר את השקיפות והיציבות של ההטבות מול אוכלוסיית הזכאים.
- ההטבות יעוגנו בחקיקה ראשית וחקיקת משנה (תקנות) בהתאם לחלופות שייבחנו ומתוך שאיפה לשמור, מיחד, על מקור סמכות בחוק ומאידך שמירה על גמישות לשינוי ההטבות.

סיכום פ"ע בין שר הביטחון ליו"ר ארגון נכי צה"ל מיום 13/8/07

סיכום שר הביטחון

14. שר הביטחון הודה ליו"ר ארגון נכי צה"ל על העלאת הנושאים החשובים שהוצגו בפגישה. שר הביטחון ציין כי מדובר בפגישת הכרות ראשונה והוא נדרש לעוד זמן ללימוד והעמקה בנושאים השונים.

15. לעניין שינויי תהליכים ותקנות – שר הביטחון סבור שעקרונות לא נכון לחכנים את כלל הנושאים למסגרת של הוראות ותקנות. נכון הדבר להעלות על הכתב את כלל הנושאים, אבל עיגונם במסגרת תקנות או חקיקה עלול דווקא לגרום לתוצאה הפוכה של סרבול וקיבעון ופגיעה בגמישות והקיימת כיום במתן שירות ומענה לנכים בתחומים השונים. הוראות ותקנות כתובות באות עפ"י רוב היכן שחסר אמון בין הצדדים המתדיינים. בד"כ עדיף להגיע להבנות ולהימנע מחקיקה. שחב"ט הנחה להיכנס להדברות בנושא זה עם ארגון נכי צה"ל.

בברכה,

אליה אשל

ע"י ראש מטה שר הביטחון

דוח מבקר המדינה מס' 59א

(פורסם בדצמבר 2008)

דוח המבקר (ממצאים ומסקנות)

- בישיבת הוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת מאוקטובר 2004 ציין ראש אגף השיקום דאז, מר גד דובב, כי נכון לאותו מועד, למעלה מ-90% מהמלצות דוח ורדי מיושמות, והתחייב, כי יתר ההמלצות תיושמנה עד תום אותה שנה.
- בביקורת המעקב עלה, כי בשונה מאותה הודעה, כעבור יותר משלוש שנים ממועד אותו דיון, וכשש שנים מהגשת דוח ורדי, יישם אגף שיקום נכים במלואן רק 59% מההמלצות, ואילו אגף משפחות והנצחה יישם 74% מההמלצות. יתר ההמלצות נמצאות בשלבים שונים של ביצוע או שטרם יושמו.

דוח המבקר (ממצאים ומסקנות) (המשך)

- קצב הטיפול של המשרד בעיגון בחקיקה של ועדת למ"ד ושל הטבות אחרות המוענקות לזכאי אגף שיקום נכים ואגף משפחות והנצחה אינו עולה בקנה אחד עם ההודעות שנציגי המשרד מסרו לוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת.
- כעבור למעלה משנתיים וחצי מאז שהיועץ המשפטי לממשלה העביר את חוות דעתו בעניין סמכותה של ועדת למ"ד, **טרם הסתיימה עבודת המטה שעורך אגף היועמ"ש לצורך העיגון בחקיקה.** רק ביולי 2007 גובשה טיוטה ראשונה של עבודת המטה שהוצגה לגורמים רלוונטיים להתייחסותם, אולם עד מועד סיום הביקורת (פברואר 2008) לא התקבלו ההתייחסויות.

דוח המבקר (ממצאים ומסקנות) (המשך)

סיכום והמלצות:

- דוחות מבקר המדינה מהשנים 2000 ו-2004 הצביעו על ליקויים מהותיים בפעילות אגף השיקום. גם דוח ורדי הצביע על הצורך בביצוע שינויים בפעילות האגף. בשל ערכיות הנושא ורגישותו אף הוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת נדרשה לו מספר פעמים.
- דוח המעקב הנוכחי העלה, כי על אף התחייבויות גורמי המשרד במהלך השנים בוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת, עדיין נותרו ללא מענה מספק או כלל ללא מענה חלק מהליקויים. **יצוין, שמעבר להשלכות על איכות השירות שאגף שיקום נכים ואגף משפחות והנצחה מעניקים לזכאים, יש לדבר השלכה הן על התקינות המינהלית של חלק מפעולות המשרד והן על עיגון בנורמות על פי דין.**

דוח המבקר (ממצאים ומסקנות) (המשך)

- סיכום והמלצות (המשך)
- משרד מבקר המדינה מעיר, כי על המשרד, בשיתוף הגורמים הרלוונטיים, לסיים ללא דיחוי את תיקון הליקויים במטרה להביא לשיפור הטיפול בנכים ובמשפחות השכולות ולהביא לאישור מנכ"ל המשרד את המלצות דוח ורדי שנמצאו כלא ישימות. **מעבר לכך, עליהם להפיק את הלקחים הנדרשים, כדי למנוע הישנות מצבים בהם תיקון ליקויים נמשך על פני כשמונה שנים; וכן למנוע מצב שבו דיווחי אגף שיקום נכים בוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת אינם משקפים נאמנה את המצב לאשורו.**

רכב רפואי לנכים

(בלא מרכאות)

טבלת רכב יציג- דצמבר 2009

רכב יציג
נכון ליום 01/12/09

קבוצה	דגם	ללא מס	מסים	מענק	הלוואה
1	לזכאי 1600 טיוסה GLI שנת ייצור 2009 סה"כ ₪ 125,500	65,741	59,759	43,828	21,913
2	דגם EX לזכאי 1601 סה"כ ₪ 147,000	89,700	57,300	59,800	29,900
3	טיוסה ראב 4 פרימיום פלוס לזכאי 2000 סה"כ ₪ 213,000	119,087	93,913	79,391	39,696
4	טולוו TS-80 ₪ 254,870 לזכאי 2001 הסכום כולל מערכת איתור.	139,904	114,966	93,269	46,635
5	מיצובישי דזיר סה"כ הסכום כולל מערכת איתור: 278,070 ₪ לזכאי 2002	148,954	129,116	99,303	49,651
6	ביחאיק לוצרן לזכאי 3800 ₪ 240,576 CXL	133,459	107,117	88,973	44,486
	מונית מרצדס C-220	מחיר כולל של המונית ללא מע"מ החל מה- 16/01/08 139,900	19/11/09 149,900 ללא מע"מ		
	פסור לרכב מסחרי	₪ 84,000			

תקציב הרכב הרפואי (באלפי ₪)

<u>הסעיף</u>	<u>פרטים</u>	<u>שנת 2008</u>	<u>שנת 2007</u>
6855	דמי ניידות	167,960	166,328
6422	טיפול במוסכים	11,909	10,683
6868	ביטוח רכבים	35,970	33,005
6694	רכב מדינה	25,000	27,000
6751	סיוע להח' רכב	19,502	18,395
6860	סיוע לרכישת רכב	14,326	12,959
6874	סיוע נוסף לרכב	1,945	2,002
6057	מכירת רכבים	(6,990)	(7,961)
	סיכום ביניים	269,622	262,411
6690	כיסוי הטלים רכב רפואי	125,000	119,389
	סך הכל	394,622	⁶² 381,800

דוח מבקר המדינה 53א משנת 2002

- עד ספטמבר 2001 אישר האגף זכאות ל- 286 נכים שלא היו זכאים לכך.
- חלק מהאישורים ניתנו ע"י ראש היחידה הרפואית וחלקם ע"י הרופאים המרחביים, אף שלא הייתה להם סמכות;

דוח מבקר המדינה 53א מ-2002 (המשך) בזבוז משאבים בביורוקרטיה מול המכס

מדוח המבקר:

- **שילובו של אגף המכס בחישוב תשלומי מס בגין רכב רפואי בעת החלפת הרכב גוזל משאבי כוח אדם של עובדי המכס ואגף השיקום**, מטריח את הנכה בכך שמחייב אותו להגיע למשרדי המכס ומסרביל את התהליך. על אגף השיקום לפעול לשנות את התהליך, כדי שלא יהיה צורך בשילובו של אגף המכס, ובכך להביא לייעול הטיפול ברכב הרפואי. ניתן לבצע את ההתחשבנויות בנושא המסים לרכב הרפואי באגף השיקום, ולהיעזר בנתוני הפחת ממשרדי אגף המכס.

בזבוז משאבים בביורוקרטיה מול המכס (המשך)

ד"ר יצחק ויינרמן (ס/הרופא הראשי) בישיבת הוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת (13/11/2002):

מדובר באופרציה שהיא ייחודית למשרד הביטחון... כיום כל תשלומי המכס במדינה וכל התשלומים נעשים דרך יבואן הרכב... כבר לפני הרבה שנים הבנו שזו שיטה מאוד בעייתית, ואנחנו עובדים כבר כחמש שנים על שיטה חדשה... **כל האופרציה הזאת תיעשה ללא מכס... מול יבואני הרכב באופן ישיר...**

תגובת משרד הביטחון לדוח המבקר:

עד סוף 2003 יבוטל כליל הצורך להזדקק לאגף המכס.

הוראת הרכב הרפואי

- הוראת הרכב הרפואי התקפה להיום היא הוראה 56.02 מיום 1/1/2003. כך גם אישר מר קותי מור בפ"ע עם יו"ר ארגון נכי צה"ל מיום 4/3/2009.
- על פי הוראה זו, זכאי לרכב רפואי הוא נכה העונה על הקריטריונים לזכאות שנקבעו בהוראה (ס' 6), ואילו הזכאות (הספציפית) נקבעת על פי הפגימות ודרגת הנכות המוכרת כמוגדר בגוף ההוראה (ס' 30);

הכללים החלים על שינוי הוראה מנהלית (נוהל תחליף תקנות ע"פ חו"ד עו"ד סטוביצקי)

- בהתאם להוראה 10.00 (החלה על כלל ההוראות המנהליות) נדרש:
 - בחינה ואישור ועדת ההוראות;
 - התייחסות ראש היחידה הנושא באחריות מטה להוראה (וגורמים נוספים);
 - התייחסות אגפים וגופי מטה אח' במשרד הביטחון (יועמ"ש, אגף תקציבים);
 - אישור היועמ"ש במשרד הביטחון כי ההוראה תואמת את החוקים והתקנות;
 - התייחסות היח' להתקשרויות וכלכלה להשלכה התקציבית של העדכון המוצע;
 - אישור חתום של נוסח ההוראה ע"י ראש היח' הנושא באחריות מטה להוראה;
 - אישור ההוראה על ידי ראש אגף השיקום;
 - אישור שר הביטחון לשינוי הוראה הכרוכה בהשלכות תקציביות;

הכללים החלים על שינוי רכב יציג בהוראת הרכב הרפואי (תהליך קביעת רכב יציג)

- נדרשת הצעה מטעם ארגון נכי צה"ל או אגף השיקום;
- נדרש דיון של פורום מקצועי (הרופא הראשי, ס/ הרופא הראשי, הממונה על הרכב הרפואי, מהנדס רכב, נציג ארגון נכי צה"ל);
- **נדרש דוח של מהנדס רכב;**
- נדרש דיון נוסף של הפורום המקצועי;
- **נדרש דיון והחלטה סופית של פורום מחליט (ראש אגף השיקום, הרופא הראשי, יו"ר ארגון נכי צה"ל, ראש היחידה להתקשרויות וכלכלה);**

אגף השיקום
היחידה לשירותים רפואיים

היחידה לשירותים רפואיים
תאריך: 2.06.2005
רלב
תיוק:

14

15/11/05

שלמה חזות-ר' תחום רכב רפואי
בד דובב- סמנכ"ל ור' אגף השיקום
נעמי ענתבי- ר' היח' לתקציבים והתקשרויות
נועה שושן- ר' היח' למחשוב

הנדון: שינוי בהגדרות רכב יציג
15/10/06

שלמה חזות
ראש תחום
רכב רפואי

לאור הסיכומים שהושגו עם נציגי א.נ.צ. ואישורו של מנכ"ל המשרד, יש לשנות את הגדרות הרכב היציג כדלקמן:

1. זכאות לרכב רפואי בגפח מנוע 1600 סמ"ק רגיל- טויוטה קורולה:
 - א. נכה המוכר על פגימות שונות ודרגת נכותו 50% ויותר.
 - ב. נכה שדרגת נכותו המוכרת ללא שקלול חינה 50% ויותר, כאשר כל הפגימות הינן במערכת הלוקומוטורית.
 - ג. נכה שדרגת נכותו המוכרת ללא שקלול חינה 55% ויותר, כאשר 10% מתוכם לפחות חינם על פגימה במערכת הלוקומוטורית.
 - ד. נכה פגוע רגל שדרגת נכותו המוכרת 49% - 30% על הגפים התחתונות (רגליים) בלבד.
 - ה. נכה פגוע עמוד שידרה שדרגת נכותו המוכרת על איבר זה בלבד 30% לפחות ולו נכות מוכרת נוספת של 10% לפחות על הגפיים התחתונות (רגליים).
2. זכאות לרכב רפואי בגפח מנוע 1600 סמ"ק משופר- רנו סיניק 1600 סמ"ק:
 - א. נכה המוכר על פגימות שונות, שדרגת נכותו 50% ויותר מתוכם נכות מוכרת של 30% ויותר על פגיעה בגפה עליונה ימנית או נכות מוכרת של 20% ויותר על פגיעה בגפה עליונה שמאלית.
3. זכאות לרכב רפואי בגפח מנוע 2000 סמ"ק רגיל- סוברו פורסטר טורבו:
 - א. נכה פגוע רגל שדרגת נכותו המוכרת 99%- 50% בגין פגיעה בגפיים התחתונות בלבד.
 - ב. נכה פגוע יד שדרגת נכותו המוכרת בגין פגיעה ביד אחת בלבד היא 50% ויותר וגילו מעל 50 שנה.

משרד הביטחון

אגף השיקום
היחידה לשירותים רפואיים

- ג. נכה פגוע ראש עם נזק מוחי או המיפלגיה ונכה המוכר בגין כוונות (או נזק ישיר של כוונות לאיברים שונים) המוכר על 80% ויותר בגין כ"א מפגמות אלה.
- ד. נכה פגוע עמוד שידרה שדרגת נכותו 100% בגין פגימה זו בלבד.
4. זכאות לרכב רפואי בנפח מנתע 2000 סמ"ק משופר- וולוז S-80 עם כסא חשמלי-
 - א. נכה קטוע רגל אשר נכותו בגין הקטיעה הינה 50% ומעלה.
 - ב. נכה קטוע יד אשר נכותו בגין הקטיעה הינה 50% ומעלה וגילו מעל 50 שנה.
5. זכאות לרכב רפואי בנפח מנתע 3800 סמ"ק- בינאיק לה סייבר-
 - א. נכה פגוע רגל שפגיעתו ברגל אחת מקבילה לקטיעת רגל דרך פרק הירך ונכותו המוכרת בגין פגימה זו בלבד לפחות 80%.
 - ב. נכה פגוע שתי גפיים תחתונות שדרגת נכותו המוכרת בגין הפגיעה בשתי הגפיים בלבד היא 100%.
 - ג. נכה פגוע שתי גפיים עליונות שדרגת נכותו המוכרת בגין הפגיעה בשתי הגפיים בלבד היא 100%.
 - ד. נכים עיוורים שדרגת נכותם בגין העיוורון היא 100% +.
6. זכאות לרכב רפואי וולוז V70 - נכים עיוורים שדרגת נכותם בגין העיוורון היא 100% + והם בעלי כלב נחייה.
7. זכאות לרכב רפואי בבעלות המדינה (רכב מדינה)- מינצובישי מאג'רו או רפב ייעודי מותאם.
 - א. נכה בעל נכות 100% מיוחדת (100%+) על שיתוק (קואדרופלגיה, טרופלגיה, פארפלגיה)
 - ב. נכה קטוע שתי רגליים בעל נכות מיוחדת (100%+).
 - ג. נכה קטוע שתי ידיים בעל נכות מיוחדת (100%+).
8. הזכאים בסעיפים 3, 4, 5, 6, 7 - זכאים להתקנת מערכת איתור+ מלוי שנתי לפי עלויות שתקבענה בעתיד.
9. זכאים 1 ו-4 יתאמו את השינוי במערכת המחשוב עד ה- ()
10. תחשיב השינויים - נכון ל- ()

דברכה

ד"ר דן דולפין
ראש היחידה לשירותים רפואיים
(והרופא המוסמך הראשי)

<u>מס</u>	<u>מידע מבוקש</u>	<u>יש</u>	<u>אין</u>	<u>תאור המידע שאותר</u>
5	מידע בנוגע להצעה לשינוי רכב יציג (כאמור בסעיף 1 לתהליך קביעת רכב יציג חדש); ³		X	
6	מידע בנוגע לדיון הפורום המקצועי (כאמור בסעיף 2 לתהליך קביעת רכב יציג חדש); ⁴		X	
7	מידע בנוגע לנייר עמדה/דו"ח של מהנדס הרכב (כאמור בסעיפים 4 ו- 5 לתהליך קביעת רכב יציג חדש);		X	
8	מידע בנוגע לדיון הפורום המקצועי (כאמור בסעיף 6 לתהליך קביעת רכב יציג חדש);		X	
9	מידע בנוגע לדיון והחלטה סופית של הפורום המחליט (כמפורט בסעיף 7 לתהליך קביעת רכב יציג חדש); ⁵		X	

רכב רפואי (המשך)

- מכאן, כי לא התקיים כל הליך מנהלי נדרש (בהתאם להוראה 10.00 והור' הרכב הרפואי) בקשר עם השינוי בקריטריונים לזכאות ובנוגע לרשימת הרכבים היציגים.
- באופן דומה לא המציא משרד הביטחון כל מידע המבטא הסכמות כביכול עם ארגון נכי צה"ל בנוגע לשינוי שבוצע בקריטריונים לזכאויות או בנוגע לרכב היציג.
- ממילא, ארגון נכי צה"ל אינו יכול להוות אצטלה מזכה להפרות של הוראות מנהליות ולפגיעה בזכויות נכים על פי דין.

תוצאות השינוי שביצע ד"ר דולפין בזכאויות לרכב רפואי

- הפירמידה התהפכה על קודקודה. דווקא נכים קשים בעלי ניידות מוגבלת מצאו עצמם עם רכבים רפואיים בנפח מנוע נמוך יותר:

- נכה רגליים עם 90% נכות, מקבל סיוע נמוך יותר מנכה קטוע רגל מתחת לברך (50% נכות).
[בעבר קיבלו אותו סיוע];

- נכה קטוע יד עם 50% נכות, מעל גיל 50, מקבל סיוע גבוה יותר מנכה רגליים עם 90% נכות, גם אם הוא בן 70 ויותר.
[בעבר קיבלו אותו סיוע];

תוצאות השינוי שביצע ד"ר דולפין בזכאויות לרכב רפואי (המשך)

- נקבע קריטריון של גיל לפגועי/קטועי ידיים בלבד. אין קריטריון של גיל לפגועי רגליים;
- נכה קשה, פגוע עמוד שדרה (100% נכות) בכל גיל (גם בגיל 70 ויותר) מקבל סיוע נמוך יותר מנכה קטוע יד מעל גיל 50 ו-50% נכות [בעבר קיבלו סיוע זהה]
- נכה רגליים בשיעור נכות 90% ויותר (הפגוע קשה בשתי רגליו ונעזר בקביים) מקבל סיוע נמוך יותר (רכב יציג ברמה נמוכה יותר) מקטוע רגל מתחת לברך (50%) הנהנה מפרוטזה ביו-מכנית משוכללת.

תוצאות השינוי שביצע ד"ר דולפין בזכאויות לרכב רפואי (המשך)

- בנוסף בוטל רכב יציג בנפח 1800 סמ"ק ונקבעו שתי רמות לרכב 1600 סמ"ק ושתי רמות לרכב 2000 סמ"ק.

חקירת ד"ר דולפין בבית המשפט (11/8/2008)

- ש במכתבך אתה מעניק סיוע לקטועי ידיים מעל גיל 50.
- ת כן. מדובר בדבר שהולך כ-30 שנה, אני יודע ממה הוא נובע, מישהו קבע משהו דבר מסוים, מנכ"ל שר וכו'. לא תמיד אני מסכים עם ההחלטות אבל זו החלטה שאני מקיים מיום כניסתי לתפקיד ולא ניתן לשנות אותה

קיצוץ ברכב יציג לטובת פרוטזות

פורטל נכי צה"ל
www.pnz.co.il
חברת האם של כולנו

התותבת המתקדמת בעולם לנכי צה"ל
[קטגוריה ראשית](#) « [ענייני היום](#) » [בריאות ורפואה](#) » [התותבת המתקדמת בעולם לנכי צה"ל](#)
היחידה לשירותים רפואיים
תאריך 21.6.2005

התותבת המתקדמת בעולם לנכי צה"ל

אגף השיקום במשרד הביטחון בתיאום עם ארגון נכי צה"ל החליט על שורת צעדים משולבים שיביאו הן לשיפור הטיפול איכות החיים של נכי צה"ל קטועי רגליים, והן לחיסכון כספי שינוצל ברובו לטובת הנכים.

בזמן בקרוב תוכנס לשימוש תותבת בעלת ברך ממוחשבת הקרויה c-leg. תותבת זו הינה התותבת המתקדמת ביותר הנמצאת כיום בשוק התותבות בעולם, פרי שנים רבות של מחקר ופיתוח. התוצאה שהתקבלה שהיא הינה הקרובה ביותר לרגל וברך אנושית. ייחודה של תותבת זו הוא בכך שהיא מתאימה עצמה לצרכי הקטוע המשתמש וזאת מעצם היותה ממוחשבת. עלותה של תותבת זו גבוהה בהרבה מכל תותבת אחרת הנמצאת בשוק התותבות בעולם.

לאחרונה נוהל מו"מ עם נציגי ארגון נכי צה"ל בנושא הרכב הרפואי, המו"מ שנוהל בצורה אחראית ביותר על ידי שני הצדדים הביא לכך שלכל קבוצת נכים יוצמד רכב לפי צרכיה, ובעיקר כאשר מדובר בנכים קשים : המשותקים, העיוורים וקטועי הגפיים. כתוצאה מההסכמות שהושגו במו"מ זה נותר סכום כסף אשר יועד בהסכמת שני הצדדים למימון משמעותי לתותבות המשוכללות הללו.

שיתוף הפעולה בין הנהלת משהב"ט לבין ההנהלה הנבחרת של ארגון נכי צה"ל מביא ויביא בעתיד לשיפור משמעותי הן בטיפול הרפואי והן באיכות החיים שנכים קשים אלה כה זקוקים להם.

בברכה,

ד"ר דן דולפין
ראש היחידה לשירותים רפואיים
והרופא המוסמך הראשי.

מחקירתו של ד"ר דולפין – 11/8/2008 (המשך)

- ש אחת לכמה שנים אתם מחליפים פרוטזה.
- ת 2 עד 4 שנים.
- ש לפי התצהיר שלך נזקקת ל-5 מליון ₪ למימון סי לג.
- ת הצפי היה 6 מליון. קנינו תותבות סי לג, בחו"ל לנכים שבארץ לא הצלחנו להתאים להם. תותבת בחו"ל עולה פי שניים שלוש מהארץ וגם את זה שילמנו. הוצאנו 3, 4 מליון לסי. לג. הצפי היה שנצטרך כ-6 מליון לסי. לג.

נכי צה"ל: הוולוו תוחלף בהונדה

שלחו להדפסה

שלום וולוו

כ-1,000 נכים הזכאים לוולוו במימון משרד הביטחון, יאלצו להחליף את הרכב היוקרתי ברכב כביש-שטח מתוצרת הונדה. כך מוסר שבועון צה"ל "במחנה", בגיליונו החדש
ynet

סופה של תקופה? מכוניות הוולוו היוקרתיות אותן מממן משרד הביטחון לאלף נכי צה"ל, תוחלף ברכב בעלות נמוכה משמעותית, כנראה הונדה CRV, רכב כביש-שטח אופנתי שעלותו כ-220,000 שקל. מחיר הוולוו הצמודה - כ-305,000 שקל. על ההחלפה הצפויה סיפר לפני כשבועיים מנכ"ל משרד הביטחון, עמוס ירון. השינוי האמור יחסוך, כך צפוי, עשרות מיליוני שקלים מתקציב אגף השיקום. יו"ר ארגון נכי צה"ל, משה מטלון: "לא ניתן אפילו לדמיין נכה מלחמת השחרור שיעלה על ג'יפ עם הנעה כפולה וינהג בו". כך מוסר שבועון צה"ל "במחנה", בגיליונו החדש.

יקר מדי

כבר לפני כחודש פנה משרד הביטחון למספר יבואני רכב בבקשה לקבל הצעות מחיר לרכישת מכוניות ההולמות את צרכי הנכים, ולהן עלות נמוכה יותר למערכת. ההונדה CRV, עם מנוע 2.0 ליטר, מרחב פנים גדול ותא מטען בעל נפח רב, מאפשר ישיבה זקופה יחסית, גבוהה ביחס לתנועה מסביב, ומאפשר נהיגה בכביש ובשטח רך.

דוברת משרד הביטחון, רחל נידק-אשכנזי, מסרה בתגובה: "אגף השיקום במשרד הביטחון רואה חובה קדושה להעניק לנכי צה"ל את הטיפול המיטבי. במסגרת תפיסת שירות זו, אין ולא תהיה כל פגיעה בנכים. לאורך השנים, הרכב שסופק לנכי צה"ל הזכאים לרכב יציג עם מנוע בנפח 2.0 ליטר היה מתוצרת וולוו. בשנת 1998 הופסק יבוא דגמי וולוו גדולים עם מנוע בנפח זה, ויובאה רק גרסה עם מנוע בנפח גדול בהרבה, של 2,435 סמ"ק. היבואן הכריז על דגם זה כ"מחליף" של הדגם הקודם".

סמל סטטוס בלבד

"אלא שעם התחזקות מטבע היורו התייקר מחיר מכוניות וולוו, בעוד שבשוק קיימים כיום דגמים שונים של יצרנים אחרים בנפח מנוע של 2.0 ליטר, התואמים למגבלות הנכים. עלות כלי רכב אלה נעה בין 150 ל-220 אלף שקל." זאת, לעומת למעלה מ-300 אלף שעולה הוולוו האמורה.

עוד אמרה הדוברת כי "התקבלה החלטה להיצמד לגישה המקורית של זכאות בסיסית ולאשר רכישת רכב בנפח מנוע של 2.0 ליטר בעלות של עד 220 אלף שקל. בין חלופות הרכב שיעמדו לפני הנכים יהיה גם הונדה CRV, שיותאם לצרכי הנהגים העתידיים. לוולוו אין ערך מוסף לצרכי השימוש על-ידי הנכים וכזה, אין כל הצדקה לתשלום מיותר בגין סמל הסטטוס".

יש לציין כי מכוניות וולוו, כמו גם מכוניות מתוצרת הונדה, מיובאות לישראל על-ידי חברת "מאיר".

וולוו - Out

לחצו כאן להגדיל
הטקסט

משרד הביטחון פוגע בזכויותיהם של נכים קשים לרכב רפואי

- עעמ 4515/08 מדינת ישראל נ' יוסי נאמן
נכה צה"ל קשה המתגורר דרך קבע בחו"ל. משרד הביטחון מסרב לסייע ברכישת רכב רפואי לנכים המתגוררים בחו"ל.
- עתמ (ת"א) 3087-08 גד שרלין נ' מדינת ישראל – משרד הבטחון
נכה בשיעור 100%+. בשנת 1986 כתב מר צבי אשל, הממונה על הרכב הרפואי מכתב לפיו יינתן לנכה מימון מלא במעבר מרכב לרכב. כך נהג משרה"ב במשך 13 שנים אולם חזר בו בשנת 1999. לטענת משרד הביטחון, אף אם מדובר בהבטחה שלטונית הריהי מפלה את העותר לעומת נכים אחרים ועל כן אינה חוקית!!!...

אגף השקום
ד"ר סמנכ"ל וראש האגף

סיון, תשס"ג
יוני, 2003

שלום רב,

הסדר בין משרד הביטחון וארגון נכי צה"ל בדבר ויתור במספר הטבות וקבלת הטבות חדשות מעוגנות בחקיקה

הנני מבקש להביא לידיעתך, כי במסגרת תוכנית החירום הכלכלית והצורך בקיצוץ התקציב בנושאים שונים, נדרשנו לויתורים בתחום ההטבות. בשיתוף ובהסכמה עם ארגון נכי צה"ל הוחלט על שינויים זמניים שונים.

א. ויתור לשנת הכספים 2003 (1.1.2003 עד 31.12.2003) על:

1. **דמי שימוש בטלפון** - הויתור לא יחול על נכים עיוורים, נכי נפש (סימול 70) ו-P.T.S.D (סימול 70א') מ-20% ומעלה בנכות זו, ומקבלי תגמול נצרך או תג"מ. כספים שהתקבלו בינואר 2003 בגין האמור יקוזזו מתגמולים עתידיים.
2. **תשלום/ החזר הוצאות נסיעה לחמי מרפא-הויתור לא יחול על מקבלי תגמול נצרך או תג"מ.**
3. **ימי הזכאות בחמי מרפא** - צמצום הזכאות מ-7 ימים ל-5, מ-10 ל-7, מ-14 ל-10, מ-21 ל-17.

ב. החלפת הרכב הרפואי – מועד ההחלפה יוארך מ-3.5 שנים ל-4.5 שנים, למשך סבב אחד. הויתור לא יחול על נכה +100%, נכה זכאי רכב 3800 סמ"ק ונכה זכאי רכב רפואי שיקומי. בעת ההחלפה יקבל הנכה פיצוי במענק בגין ירידת ערך ופחת, הנובעים מהארכה זו. בנוסף, במהלך שנת הארכה יקבל הנכה **מענק חזי פעמי בסכום של 2,000 ₪**.

כמו כן נביא לידיעתכם כי במסגרת הסיכום עם ארגון נכי צה"ל ומתוך מגמה משותפת של שיפור בנושאים מהותיים אחרים, מטובלים הנושאים הבאים:

הונחו על שולחן הכנסת ואף אושרו, הצעות לשינוי תקנות הנכים (תוספת למימון צרכים מיוחדים) (תיקון) בעניין הגדלת תוספת לעזרת הזולת לנכה בודד שהוא הורה לילדים, תוספת לנכה מתבגר ותוספת לנשים נכות בהריון.

בינואר 2004 נגיש לחקיקה את נושא הביטוח הסיעודי, לרבות השתתפות המדינה ב-50% מעלות הביטוח הסיעודי.

אנו מעריכים את ההסכמה של ארגון נכי צה"ל להסדר זה, הנשקפת את הבנתכם וחשבתם הקיימת בין נכי צה"ל והמדינה.

ב ב ב ב ב

גד דובב
סמנכ"ל משהב"ט
ראש אגף השיקום

הרוויזיה המוצעת ע"י אגף השיקום

- מר קותי מור (במצגת מיום 21/1/2010): העדר הגיון רפואי; אין לתת רכב רפואי כאשר הנכות בגין מחלה;
- ד"ר עידו כץ - 75% בגין לב, 60% מחלות ריאה וחולי דיאליזה (זכאים לרכב רפואי);
- נכות אורטופדית מ- 50% ומעלה; (ומה עם קטוע החלק הקדמי של כף הרגל, או מי שרגלו התקצרה ב- 7 ס"מ, או מי שעמוד השדרה שלו מקובע, או מי שסובל מקשיון בירך או בברכיים. כולם צולעים בהגדרה);
- ומה עם פגועי ראש? נכי כוויות? עוורים?
- נכות מערכתית מצטברת לא פחות קשה ומגבילה;
- נדרשות חוות דעת רפואיות מאת מומחים ספציפיים.

רוויזיה ברכב הרפואי (המשך)

- ליסינג –
– 3 דגמים;
– אין שדרוגים (גם לא על חשבון הנכה);
- החלפה אחת ל- 4 (או 5) שנים;

הכרה בנכי צה"ל

סוגיית ההכרה בנכים

- מהי הגדרתה של "פעילות מבצעית-בטחונית";
- חייל שעסק בחומרים מסוכנים, נחשף לאמצעים קורניים?
- ניסויים בחיילים (אנטרקס, שיניים ועוד);
- גיוס חיילים ללא סקר מאבחן. מי אחראי?
- טיפולים רפואיים לקויים/רשלניים (חייל אינו רשאי לקבל טיפול רפואי שלא באמצעות הצבא); דוח נציב קבילות החיילים;
- התעללות מפקדים, מה דינה? תנאי מחייה ותברואה לקויים?
- מהו "הקו הדק" המבחין בין חייל סדיר הלן בבסיסו ונפגע (בדרך לקולנוע בתל-נוף) לחייל הנשלח לביתו מדי ערב, כי הצבא אינו דואג לו למקום לינה? (קולנוע בסינימה סיטי)

סוגיית ההכרה בנכים (המשך)

- מי צריך לשאת בנזקו של חייל שנחבל/חלה/הוחמרה מחלתו שלא במסגרת "פעילות מבצעית-בטחונית" ושאר גוף מבטח לא יסכים לבטחו בביטוח רפואי פרטי או בביטוח אובדן כושר עבודה?
 - סגן איתן פיקטנבאום ז"ל. חזר לחופשה ראשונה מהחווה הסינית, נסע לבקר את הורי החללים ממחלקתו, נרדם על ההגה, נכנס בעץ, ונהרג. (ח"כ אפרים סנה, וועדת העבודה והרווחה, 23/5/2006);
- והעיקר, מה ההשלכה שתהיה ליצירת אבחנות אלה ואחרות בין חייל לחייל, בין נכה לנכה, על המוטיבציה להתגייס לצבא? על המוטיבציה לשרת בקבע?**

סוגיית ההכרה בנכים (המשך)

- לפנים משורת הדין (ספורט אתגרי/מצנחי רחיפה): תא (ת"א)
17087/06 משרד הביטחון לשכת היועץ המשפטי נ' האגודה
הישראלית למצנחי רחיפה;
- תחנת אוטובוס; תאונה אזרחית; 3 נפצעים. 1 בדרך לעבודה (בטוח
תאונות עבודה); 1 בדרך לבילוי (פלת"ד); 1 בדרך לצבא (חוק
הנכים);

הוועדות הרפואיות

- "עליהום" על עורכי דין;
- כל הנכים רמאים? רק חיילים משוחררים מרמים?
את בטוח לאומי לא מרמים? חברות ביטוח? מס
הכנסה?

תודה!